

Case - Internationale, Engelstalige mbo-opleidingen

Versie september 2019

Het Summa College biedt sinds kort een aantal internationale opleidingen, nagenoeg volledig in het Engels, aan. De doelgroep voor deze internationaal georiënteerde opleidingen is divers. Een deel van de studenten zijn 'reguliere' studenten die graag een internationale opleiding (in het Engels) willen volgen, een deel is studenten wonend in Nederland maar met een buitenlandse achtergrond, en een deel van de studenten komt uit het buitenland bewust naar Nederland om deze opleiding te volgen.

Aanleiding voor het Summa College om deze opleidingen aan te bieden is de vraag vanuit de omgeving. Zowel de provincie Noord Brabant als de Brainportregio Eindhoven zetten in op internationalisering van het onderwijs om zodoende tegemoet te komen aan de actuele ontwikkelingen en de vraag van bedrijven. Het Summa College komt graag aan deze regionale vraag tegemoet en biedt nu een aantal internationale, Engelstalige opleidingen die studenten aantrekken die internationaal opgeleid willen worden.

Het Summa College heeft aan de MBO Brigade een aantal vragen gesteld over de kaders en inrichting van Engelstalige opleidingen. Samen met een aantal brigadiers – vanuit OCW, MBO Raad en ROC Mondriaan – zijn deze besproken. Onderstaand de opbrengst.

- **Diplomawaardering: Voor iedere student die van een internationale school (IB) naar het mbo gaat, vragen wij een Internationale Diplomawaardering (IDW) aan. Moet dit?**

Het IB-diploma kent geen formele status. Daarmee is toelating tot het mbo geen vanzelfsprekendheid. Een internationale diplomawaardering is niet vereist. De school heeft de mogelijkheid om via een geschiktheidsonderzoek te bepalen of een student wordt toegelaten, ondanks dat de student niet aan de formele toelatingseisen voldoet. Dit proces van toelating kan door het CvB gedelegeerd worden naar bijvoorbeeld een internationale toelatingscommissie.

- **Studiefinanciering: Mag een student die in het buitenland woont ook onderwijs op het mbo volgen en ontvangt deze student ook studiefinanciering?**

Buitenlandse deelnemers mogen worden ingeschreven – en worden meegeteld voor de bekostiging – als zij, kort gezegd, hier 'rechtmatig verblijven' (zie artikel 8.1.1 van de WEB). Ook deelnemers uit grenslanden in Nederland mogen onderwijs volgen.

Wat betreft studiefinanciering geldt het volgende: om in Nederland studiefinanciering te krijgen moet de student voldoen aan de [voorwaarden](#) die ook gelden voor Nederlandse studenten. Daarnaast moet de student aan een aantal extra voorwaarden voldoen:

- 5 jaar of langer aaneengesloten wonen in Nederland (duurzaam verblijfsrecht). Of tenminste 56 uur per maand werken in Nederland (migrerend werknemer). De student komt ook in aanmerking als zijn of haar niet-Nederlandse ouder of partner tenminste 56 uur per maand werkt in Nederland;
- afkomstig zijn uit:
  - een [lidstaat van de Europese Unie \(EU\)](#);
  - 1 van de [landen van de Europese Economische Ruimte \(EER\)](#); of
  - Zwitserland.

Als de student niet aan deze voorwaarden voldoet, kan hij of zij misschien toch studiefinanciering krijgen. Bijvoorbeeld als de student korter dan 5 jaar in Nederland woont. Of een verblijfsvergunning heeft. Meer informatie is te vinden via de [website van DUO](#).

Indien een student niet aan de voorwaarden voldoet, kan de student collegegeldkrediet aanvragen. Zie de [website van de rijksoverheid](#).

- **Toelating: Omdat het een nieuw concept betreft, heeft Summa College ervoor gekozen om de Engelstalige variant van de opleidingen voor een beperkt aantal studenten aan te bieden. Echter, voor de meeste opleidingen komen er ruim meer aanmeldingen binnen. Dit conflicteert met het feit dat we in principe iedereen moeten toelaten die wettelijk toelaatbaar is. De school werkt nu met een intake-bijeenkomst waaruit een advies volgt. Onderdeel van de intake is een halve dag onderwijs die volledig in het Engels wordt aangeboden. Mede op basis daarvan geeft de school een advies aan de student of de Engelstalige variant van de opleiding wel of niet passend is. Hoe kan het Summa College studenten die de opleiding willen volgen zoveel mogelijk bij de opleiding van hun keuze plaatsen?**

Een mogelijkheid is om de studenten in te schrijven op de crebo van hun keuze. Onder dit crebo wordt zowel de 'normale' als de Engelstalige variant van de opleiding aangeboden. Daarna wordt bekeken of de student de Nederlandstalige of Engelstalige variant van de opleiding gaat volgen, meest passend bij de student. Uiteraard is goede voorlichting en intake hierbij van belang, en de wijze waarop de selectie voor de Engelstalige variant eruit ziet.

- **Examineren in het Engels: Aangezien het hele programma in het Engels wordt gegeven, lijkt het ons logisch dat de examinering ook in het Engels plaatsvindt. Bij een aantal niet-Nederlandse studenten is dat de enige optie. De WEB lijkt dit mogelijk te maken, maar we zijn daar niet zeker van.**

De wet maakt het mogelijk om in bepaalde gevallen onderwijs en examinering in een andere taal dan het Nederlands aan te bieden (artikel 7.1.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs). De instelling dient daarvoor wel een gedragscode op te stellen.¹ Wanneer het gaat om de beroepsgerichte examinering, is de school vrij om dit Engelstalig in te vullen. Alleen wanneer in het kwalificatiedossier expliciet staat dat bepaalde handelingen in de Nederlandse taal uitgevoerd moeten worden, ben je hieraan gebonden.

Indien het de generieke eisen betreft gelden andere regels. Voor het centraal examen van het generieke onderdeel Nederlandse taal geldt, dat deze in het Nederlands wordt afgenomen. Voor rekenen geldt dat dit deze sinds 1 augustus 2019 kunnen worden afgenomen via instellingsexamens, dit betekent dat ook deze examens in het Engels kunnen worden afgenomen. Het is de verwachting dat in de Wet taal en toegankelijkheid HO en MBO het mogelijk wordt gemaakt dat studenten op niveau 4 Nederlands op één niveau lager dan vereist mogen afsluiten als zij daar een hoger dan vereist niveau Engels of Duits B1/B2 tegenover stellen (zogenoeten omkeerregeling).

- **Examineren in het buitenland: In de internationale opleidingen staan uiteraard een of meerdere stages in het buitenland gepland. Kan je als opleiding ook daar een Proeve afnemen?**

Dit is mogelijk, hiervoor gelden dezelfde eisen als aan de borging van de kwaliteit van examinering in Nederland. Zie [handreiking](#).

---

¹ Er wordt gewerkt aan een wijziging van onder andere de Wet educatie en beroepsonderwijs, die de regels hiervoor wijzigt. Voorzien is dat deze wijziging per 1 augustus 2020 in werking treedt. Belangrijk onderdeel is dat een instelling een beleid moet hebben over wanneer het onderwijs in een andere taal dan de Nederlandse wordt gegeven.

- **Werken met native experts: Om het grootste risico van internationale opleidingen (passend personeel) te tackelen werken we met een opzet waarbij we kortdurend native experts willen inzetten. Deze hebben veelal geen onderwijsbevoegdheid. Hoe kunnen we dit verantwoorden?**

Ja, dit is mogelijk als 'gastdocent'. Een gastdocent geeft lessen onder verantwoordelijkheid van en met actieve betrokkenheid van een bevoegd docent. Dit mag gemiddeld over een jaar niet meer dan vier klokuren per week betreffen. Die 'actieve betrokkenheid van een bevoegd docent' kan op verschillende manieren worden ingevuld. Zo lang er maar duidelijke afspraken in het onderwijsteam zijn gemaakt over hoe het team borgt dat er een uitdagend, evenwichtig en kwalitatief voldoende onderwijsprogramma is. Die afspraken kunnen op een voor het betreffende team passende wijze worden gemaakt, dus daar zit ruimte voor maatwerk. Er is niet nodig dat de verantwoordelijke docent in het lokaal is. We gaan er wel van uit dat in elk onderwijsteam bevoegde docenten zitten.

Een tweede optie bestaat als de docent in het land van herkomst een onderwijsbevoegdheid heeft. Het is dan mogelijk om deze onderwijsbevoegdheid in Nederland te laten erkennen. Hiervoor kan een aanvraag gedaan worden bij DUO. Als deze erkenning verstrekt wordt is er geen beperking in het aantal uur dat iemand les mag geven en is het ook niet nodig dat dit onder verantwoordelijkheid van een bevoegde docent gebeurt. Zie hiervoor: WEB artikel 4.2.1., tweede lid, sub b, onder 6.

Wanneer deze docent niet direct onder toezicht van iemand die wel VOG heeft werkt, is een VOG wel verplicht.

- **Aanname: We krijgen vaak spontane aanmeldingen van buiten Europa. Voor het mbo is er niets geregeld, zoals het IND-referentschap bij het HBO. Welke opties heeft het mbo om deze studenten aan te nemen?**

Als een student een verblijfsvergunning heeft, zijn deze studenten welkom. Echter, dit vraagt administratief veel van de mbo-school. Er loopt een pilot die hiervoor meer mogelijkheden biedt.

Proef met instroom buitenlandse mbo-studenten

Mbo 4-studenten van buiten de EU kunnen vanaf 1 februari 2017 in Nederland tijdelijk terecht om een deel van hun opleiding te volgen. Het gaat om een pilot voor maximaal 300 studenten voor een periode van 3 jaar. Deze pilot wordt met een jaar verlengd om beter zicht te krijgen op de behoefte aan een ruimer toelatingsbeleid voor mbo-4 studenten uit niet EER-landen naar analogie van het moderne migratiebeleid dat voor HO-studenten geldt.

Voor meer informatie en aanmelden bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO): www.internationalvet.nl.

- **Leerplicht: Ook in de regio Den Haag is sprake van internationale mbo-opleiding. Daar woont namelijk een groot aantal expats met kinderen. Hebben deze niet-Nederlandse studenten onder de 18 ook leerplicht?**

Als de student in het buitenland woont en daar staat ingeschreven als inwoner, is de Nederlandse Leerplichtwet niet van toepassing. Als de student (onder 18) in Nederland staat ingeschreven als inwoner, is de Leerplichtwet wel van toepassing. Dit geldt voor iedereen die in Nederland woont/verblijft, dus ook voor bijvoorbeeld asielzoekers. En dus ook voor kinderen van expats die zich in Nederland hebben ingeschreven. Zij zijn leer- en/of kwalificatieplichtig tot hun 18e.

Als een student in Nederland staat ingeschreven, maar onderwijs in het buitenland volgt (wat vaak in de grensregio's het geval is), dan kan de gemeente een vrijstelling geven, op grond van artikel 5, onderdeel c, van de Leerplichtwet 1969.